

סקר הסטודנט הערבי

استطلاع الطالب الجامعي العربي

סקר הסטודנט הערבי

'התאחדות הסטודנטים והסטודנטיות בישראל' ו'יוזמות קרן אברהם' ערכו במשותף את "סקר הסטודנט הערבי" באמצעות מכון המחקר 'הגל החדש' מקבוצת 'נילסן'.

הסקר ממפה תחומים מרכזיים המשפיעים על סיכויי השתלבותו והצלחתו של הסטודנט הערבי באקדמיה ומבקש לבחון את מידת ההנגשה של שירותי המוסדות האקדמיים לסטודנטים הערבים, על בסיס דיווח ישיר של הסטודנטים עצמם.

במהלך מרץ-יוני 2016, בוצע סקר אינטרנטי באמצעות שאלון מובנה בקרב 1345 סטודנטים במגזר הערבי הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה¹. בסקר המקיף השתתפו סטודנטים וסטודנטיות ממרבית מוסדות הלימוד בארץ, בהם: אוניברסיטת בן גוריון, אוניברסיטת חיפה, האוניברסיטה העברית, אוניברסיטת תל אביב, הטכניון, המכללה האקדמית גליל מערבי, המכון הטכנולוגי בחולון ומוסדות נוספים.

ניתן לחלק את ממצאי הסקר לשני חלקים: **החלק הראשון**, היבטים חברתיים-תרבותיים והשפעתם האפשרית על החוויה האקדמית של הסטודנט הערבי. **החלק השני**, היבטים סוציו-אקונומיים בחייו של הסטודנט הערבי, החל ברקע המשפחתי ממנו הוא מגיע וכלה באפשרויות הכלכליות העמדות לפניו בזמן תקופת הלימודים.

1 טעות הדגימה ביחס לאומדנים השונים נאמדת ב-2.5% ברמת ביטחון של 95%.

חלק ראשון | היבטים חברתיים-תרבותיים:

”הסטודנט הערבי הממוצע מקווה לראות את דתו ותרבותו מהווים חלק בלתי נפרד מהחיים האקדמיים, אך במקרים רבים חווה אפליה, גזענות ואף הדרה“

להלן עיקרי הממצאים:

- 47% מהסטודנטים הערבים מדווחים כי חוו גזענות או אפליה בשל מוצאם. מכלל המקרים הללו: 84% נגרמו על ידי סטודנטים אחרים, 39% על-ידי סגל אקדמי ו-31% על-ידי צוות מנהלי.
- 1 מכל 3 סטודנטים ערבים מדווח כי אין התייחסות בקמפוס לחגים ומועדים של דתו. אין התייחסות תרבותית, ואף אין התאמות והקלות כפי שנהוג כלפי סטודנטים יהודים.
- הסטודנטים הערבים מקווים ורוצים שדתם ותרבותם תהיה נוכחת במרחב האקדמי:
 - 70% מעוניינים בשלטים בשפה הערבית ברחבי הקמפוס
 - 74% מעוניינים שבמקלדות במחשבים הציבוריים תסומן גם השפה הערבית
 - 80% מעוניינים שהתרבות הערבית תציין ותיכלל באירועים תרבותיים שונים לאורך השנה
 - 66% מעוניינים שאתר האינטרנט האקדמי הרשמי יציג עמודים גם בשפה הערבית
- 71% מהסטודנטים הערבים העידו על כך כי במוסד האקדמי בו הם לומדים מוענקים שירותי ייעוץ אקדמי ייחודיים לחברה הערבית. 61% דיווחו כי השירות האמור אף מוצע בשפה הערבית.

חלק שני | היבטים סוציו-אקונומיים:

“הסטודנט הערבי הממוצע מגיע מרקע עני יותר מהיהודי, משתכר פחות ומקבל פחות מלגות”

להלן הנתונים המרכזיים שעלו מסקר הסטודנטים הערבים, בהשוואה לנתוני סקר מקביל שנערך מטעם התאחדות הסטודנטים בקרב סטודנטים יהודים באותה השנה²:

- 40% מהסטודנטים הערבים מדווחים כי להוריהם הכנסה ממוצעת ברוטו נמוכה מאוד עד נמוכה לחודש (עד 5,000 ₪), לעומת 12% בלבד מהסטודנטים היהודים.
- המשכורת הממוצעת לסטודנט ערבי במהלך הלימודים היא 2,445 ₪, כאשר 59% מסך הסטודנטים בקבוצה זו מרוויחים שכר נמוך של עד 2000 ש"ח בחודש. זאת לעומת שכר ממוצע של 3,684 ₪ בחודש לסטודנטים יהודים שעובדים, ו-27% מהם משתכרים פחות מ-2,000 ₪ בחודש.
- 45% מהסטודנטים הערבים קיבלו מלגות/מענקים בשנת הלימודים הנוכחית. גובה המלגה הממוצע לסטודנט ערבי עמד על כ-7,400 ₪, לעומת 10,326 ₪ מלגה ממוצעת לסטודנט יהודי.
- רובם המוחלט של הסטודנטים הערבים (83%) לומדים לתואר ראשון, כ-6% לתואר שני ו-2% לתואר שלישי. 5% לומדים לתואר הנדסאי, 2% למכינה אחוז אחד בלבד ללימודי תעודה.

² סקר הסטודנט הכללי נערך על ידי מכון המחקר “מאגר המוחות” בו השתתפו למעלה מ-11,000 סטודנטים, מתוכם 95% משיבים מהמגזר היהודי. הסקר נערך בשיטה של סקר אינטרנטי באמצעות שאלון מובנה במהלך יולי-אוגוסט 2016, בקרב מדגם רחב היקף של 11,052 משיבים המהווה מדגם של אוכלוסיית הסטודנטים הלומדים במסודות להשכלה גבוהה והחברים באגודת הסטודנטים במוסד הלימודים בו הם לומדים, אשר בתורה חברה בהתאחדות הסטודנטים בישראל. טעות הדגימה ביחס לאומדנים השונים נאמדת ב-1.5% ברמת ביטחון של 99%.

הרחבות ונתונים נוספים:

השוואת נתונים סקר הסטודנט הכללי מול סקר הסטודנט הערבי:

הכנסת הורים:

סקר הסטודנט הערבי	סקר הסטודנט הכללי	
44%	12%	הכנסה ממוצעת ברוטו נמוכה מאוד עד נמוכה (עד 5,000 ₪)
37%	26%	הכנסת-הורים בינונית (5,001-10,000 ₪)
16%	42%	הכנסת-הורים בינונית-גבוהה (10,001-20,000 ₪)
3%	20%	הכנסת הורים גבוהה מאוד (20,001-40,000 ₪).

משכורת ממוצעת לסטודנט:

סקר הסטודנט הערבי	סקר הסטודנט הכללי	
2,445 ₪	3,864 ₪	שכר ממוצע
59% מהסטודנטים העובדים	27% מהסטודנטים העובדים	שכר נמוך (עד 2000 ש"ח)

מגורים:

סקר הסטודנט הערבי	סקר הסטודנט הכללי	
16%	47%	דירה שכורה
26%	7%	מעונות
54%	39%	קרובי משפחה/בית ההורים
4%	8%	דירה בבעלותם

מלגות:

סקר הסטודנט הערבי	סקר הסטודנט הכללי	
7,400 ש"ח	10,326 ש"ח	גובה מלגה ממוצעת
45%	43%	אחוז מקבלי המלגות
49%	25%	מלגות ע"ב מצב סוציאקונומי

מלגות ע"ב שעות התנדבות	27%	26%
מלגות הצטיינות	15%	6%

סיבות לאי הגשת בקשה למלגות: החסמים העיקריים שעלו: היעדר זמן עבור שעות ההתנדבות/ הפעילות הנדרשות במסגרת המלגה (41%), היעדר רקע צבאי (31%), היעדר תנאים סוציו אקונומיים נדרשים (29%).

סקר הסטודנט הערבי - נתונים נוספים (חלקי בלבד)³:

לאיזה תואר את/ה לומד/ת כיום	סה"כ
מכינה	2%
לימודי תעודה/ לימודי המשך	1%
תואר ראשון	83%
תואר שני	6%
תואר שלישי	2%
הנדסאי	5%
סה"כ	100%
	1188

דת	סה"כ
מוסלמי	79%
נוצרי	8%
דרוזי	8%
אחר	2%
מסרב	4%
סה"כ	100%
	1345

באיזה מוסד לימודים את/ה לומד/ת כיום?	סה"כ
אוניברסיטת בן גוריון שבנגב	13%
המכללה האקדמית גליל מערבי	9%
אוניברסיטת חיפה	7%
הטכניון מכון טכנולוגי לישראל בחיפה	7%
האוניברסיטה הפתוחה	7%
האוניברסיטה העברית בירושלים	6%
אוניברסיטת תל אביב	5%

3 לקבלת הסקר המלא, ניתן ליצור קשר עם 'וזמות קרן אברהם' או 'התאחדות הסטודנטים והסטודנטיות בישראל'.

4%	אוניברסיטת בר אילן
4%	המכללה האקדמית להנדסה אורט בראודה
4%	מכללת בית ברל
3%	המכללה האקדמית עמק יזרעאל
3%	מוסד לימודים אחר
2%	המכללה האקדמית תל חי
2%	המכללה האקדמית כנרת
2%	המכללה האקדמית להנדסה ירושלים
2%	המרכז האקדמי רופין
2%	המכללה לחינוך עש דוד יל"ן
1%	אוניברסיטת אריאל
1%	המרכז האקדמי למשפט ועסקים רמת גן
1%	מכללת שערי משפט בהוד השרון
1%	המכללה האקדמית בנגב עש פנחס ספיר
1%	המכללה האקדמית להנדסה סמי שמעון
1%	אפקה המכללה האקדמית להנדסה בתל אביב
1%	המכללה האקדמית הדסה בירושלים
1%	אורנים
1%	הקריה האקדמית קרית אונו
1%	המכללה האקדמית אחווה
1%	המכללה לחינוך עש א.ד. גורדון
1%	המרכז ללימודים אקדמיים אור יהודה
1%	המכללה האקדמית צפת
1%	מכללת אוהלו המכללה לחינוך לתיירות ולספורט
1%	מכללת רמת גן
1%	מכללת סכנין
1%	המכללה האקדמית הערבית לחינוך בישראל
0%	מכון וייצמן למדע
0%	המרכז הבינתחומי בהרצליה
0%	המכללה למנהל
0%	המכללה האקדמית נתניה
0%	בצלאל
0%	האקדמיה למוסיקה ולמחול עש רובין

0%	המכללה האקדמית למורים לטכנולוגיה
0%	המכללה האקדמית של תל אביב-יפו
0%	שנקר
0%	המרכז האקדמי פרס
0%	המכללה לחינוך גופני ולספורט עש זינמן במכון וינגייט
0%	המכללה לחינוך עש קיי
0%	המכללה האקדמית אשקלון
0%	מכללה דתית למורים ע"ש ראם ליפשיץ
0%	מכללת לוינסקי בחינוך
0%	מכללת סמינר הקיבוצים
0%	המרכז האקדמי ויצו חיפה
0%	המכללה הטכנולוגית באר שבע
0%	אורט רחובות
0%	מכללת אלקאסמי
100%	סה"כ
	1142

האם קיבלת מלגות ו/או המענקים (בש"ח) במהלך שנת הלימודים הנוכחית?

סה"כ	
45%	כן קיבלתי מלגות ומענקים בשנה הנוכחית
55%	לא קיבלתי כלל מלגות ומענקים בשנה"ל הנוכחית
100%	סה"כ
850	

מהו הקריטריון העיקרי בעבורו מוענקת לך המלגה? במידה ואתה מקבל יותר ממלגה אחת, בחר בקריטריון המאפיין את המלגה שמעניקה לך את הסכום המשמעותי ביותר. במידה ואתה מקבל מלגה על סמך מספר קריטריונים, בחר את הקריטריון בעל המשקל הגדול ביותר בקבלת המלגה

סה"כ	
49%	על בסיס מצבי הסוציו-אקונומי
26%	על בסיס שעות מעורבות חברתית

6%	על בסיס הצטיינות בלימודים
4%	על בסיס שעות הוראה שאני נדרש להעביר.
4%	על בסיס קבוצת אוכלוסייה שאני שייך אליה (למשל: עדה, מקום עבודה שלי או של בן משפחה, ארץ מוצא).
3%	על בסיס השתתפות בקורסים והשתלמויות בהן אני נדרש להשתתף.
3%	על בסיס עזרה בהוראה שאני נדרש לה.
1%	ציין שם/ סוג של מלגה/ משרד החינוך והתרבות/קרן גרוס/ ארגון המורים/ מלגת תואר שלישי
1%	על בסיס מחקר שאני מבצע.
1%	על בסיס נכות או מגבלה פיזית/נפשית.
0%	מלגה על בסיס הרשמה - ללא פירוט
100%	סה"כ
379	

במידה והיו מלגות שרצית להגיש אליהם בקשה אך לא הגשת לבסוף, מה היו הסיבות לכך:

סה"כ	
41%	היעדר זמן עבור שעות ההתנדבות/ הפעילות הנדרשות במסגרת המלגה
31%	היעדר רקע צבאי
29%	היעדר תנאים סוציו אקונומיים נדרשים
11%	היעדר יכולות אקדמיות נדרשות
0%	לא ידעתי איך נרשמים למלגות/ לא מצאתי את האתר שמציג את המלגות
0%	הגשתי את הטפסים באיחור/ לא הייתה לי הזדמנות להגיש את הטפסים
0%	אין מלגות במכללה זו/ לא נותנים מלגות במכללה זו
0%	קושי במילוי הטפסים
0%	קיבלתי מלגה
0%	אין לי אינטרנט בבית לכן קשה לי לעקוב אחר מלגות הקיימות
0%	חוסר עניין
0%	נמצא בשנת השלמה
0%	לא מצאתי מלגה שמתאימה לי
0%	עצלנות
0%	לא ידעתי שקיימת אפשרות כזו

0%	קיבלתי מלגה שמונעת השתתפות במלגות אחרות
0%	גיל לא מתאים
22%	הגשתי לכל המלגות שרצייתי
138%	סה"כ
846	

היכן אתה מתגורר כיום?	
סה"כ	
54%	בבית הורים או קרובי משפחה אחרים
25%	במעונות סטודנטים
16%	בדירה שכורה
4%	בדירה בבעלותי
2%	לא מעוניין לענות
100%	סה"כ
845	

האם במסגרת לימודיך האקדמיים ישנה התחשבות מטעם המוסד בימי צום או חגים הרלוונטיים לאוכלוסייה הערבית? אנא ציין אילו מהאפשרויות הבאות נפתחו בפניך. ניתן לציין יותר מאפשרות אחת.

סה"כ	
30%	אין התחשבות מטעם המוסד האקדמי
38%	ניתן מועד מיוחד לבחינות ו/או הגשות עבודות
27%	ניתנת תוספת זמן בבחינות
21%	היעדרויות בימים אלו נחשבות כמוצדקות
6%	ניתן חופש לכלל הסטודנטים במוסד (יהודים וערבים)
1%	אני סטודנט בשנה א/ עדיין לא נתקלתי בסיטואציה כזו
0%	יושב ראש אגודת הסטודנטים אמר שתהיה התחשבות/ הנושא בטיפול
0%	משתנה/ תלוי במרצה
0%	ניתן מועד מיוחד לבחינות ו/או הגשות עבודות בתנאי שהמבחן לאחר השעה 13:30

0%	אני לומד במכללה מהמגזר הערבי
0%	אני לא צם
0%	אין אפשרות לקבוע מועד לבחינה ביום חג
126%	סה"כ
1021	

באיזו מידה אתה מרגיש צורך בקיומם של הפונקציות הבאות

סה"כ		
11%	נמוך	צורך בשירותי ייעוץ אקדמי לאוכלוסייה הערבית
10%	בינוני	
79%	גבוה	
100%		
278	סה"כ	
4.2	ממוצע	
15%	נמוך	צורך בגורם באגודת הסטודנטים המוקצה לטובת האוכלוסייה הערבית
11%	בינוני	
75%	גבוה	
100%		
371	סה"כ	
4.1	ממוצע	
17%	נמוך	צורך בסגל מנהלי המכוון לאוכלוסייה הערבית
11%	בינוני	
72%	גבוה	
100%		
400	סה"כ	
4	ממוצע	
20%	נמוך	צורך בסממנים של התרבות הערבית בפעילויות חברתיות הנערכות בקמפוס, ובכלל זה, יום הסטודנט וטקסים
12%	בינוני	
68%	גבוה	
100%		
580	סה"כ	
3.9	ממוצע	

27%	נמוך	צורך בחדר תפילה
12%	בינוני	
61%	גבוה	
100%	סה"כ	
397		
3.6	ממוצע	
26%	נמוך	צורך במקלדות בשפה הערבית בחדרי מחשבים הפזורים בקמפוס
17%	בינוני	
57%	גבוה	
100%	סה"כ	
647		
3.6	ממוצע	
30%	נמוך*	צורך בשילוט בערבית
18%	בינוני	
52%	גבוה**	
100%	סה"כ	
582		
3.4	ממוצע	
34%	נמוך	צורך באתר אינטרנט של המוסד בשפה הערבית
17%	בינוני	
49%	גבוה	
100%	סה"כ	
546		
3.3	ממוצע	

האם נתקלת במסגרת לימודיך האקדמיים בביטויים של
גזענות, חוסר סובלנות ו/או אפליה?

סה"כ	
47%	כן
53%	לא
100%	סה"כ
868	

מיהו הגורם במוסד שביטא התנהגות זו?

סה"כ	
84%	סטודנטים
39%	סגל אקדמי
31%	סגל מנהלי
1%	אחר
156%	סה"כ
407	

استطلاع الطالب العربي

أجرى "اتحاد الطلاب والطالبات في إسرائيل" و "مبادرات صندوق إبراهيم" استطلاع الطالب العربي" بواسطة معهد البحوث "هغال هحداش" من مجموعة "نيلسون".

يشمل الاستطلاع مسوحات من مجالات رئيسية تؤثر على احتمالات اندماج الطالب العربي ونجاحه في الأكاديمية، ويرمي إلى فحص مدى منالية خدمات المؤسسات الأكاديمية للطلاب العرب، بالاستناد إلى البيانات المباشرة من الطلاب أنفسهم.

في الفترة بين شهر آذار وحتى حزيران 2016 جري تنفيذ استطلاع إلكتروني بواسطة استبيان شمل 1345 طالباً من المجتمع العربي، الذين يدرسون في مؤسسات التعليم العالي¹. شارك في الاستطلاع الشامل طلاب وطالبات من معظم مؤسسات التعليم في البلاد، من بينها: جامعة بئر السبع، جامعة حيفا، الجامعة العبرية، جامعة تل أبيب، التخنيون، الكلية الأكاديمية الجليل الغربي، المعهد التكنولوجي حولون ومؤسسات أخرى.

يمكن تقسيم نتائج الاستطلاع إلى جزأين: الجزء الأول، الجوانب الاجتماعية الثقافية وتأثيرها المحتمل على التجربة الأكاديمية للطلاب العربي. الجزء الثاني، الجوانب الاجتماعية الاقتصادية في حياة الطالب العربي، بدءاً من الخلفية العائلية التي يأتي منها وحتى الإمكانيات الاقتصادية المتوفرة له خلال الفترة التعليمية.

1 هامش الخطأ بالنسبة للمؤشرات المختلفة هو 2.5%، بمستوى ثقة 95%.

الجزء الأول | الجوانب الاجتماعية الثقافية:

” يأمل الطالب العربي بشكل عام أن يرى دينه وثقافته يشكلان جزءاً لا يتجزأ من الحياة الأكاديمية، لكنه يواجه في الكثير من الحالات التمييز والعنصرية والإقصاء“

فيما يلي أهم النتائج:

- 47% من الطلاب العرب أفادوا أنهم اختبروا العنصرية، أو التمييز بسبب أصلهم. من مجمل تلك الحالات: 84% من قبل طلاب آخرين، 39% من قبل السلك الأكاديمي، 31% من الطاقم الإداري.
- واحد من كل ثلاثة طلاب عرب أفاد أنه لا يوجد تعامل في الحرم الجامعي مع الأعياد والمناسبات الدينية، ولا يوجد تعامل ثقافي، ولا ملاءمة وتسهيلات مثلما يجري مع الطلاب اليهود.
- يأمل الطلاب العرب ويرغبون أن يكون لديانتهم وثقافتهم حضوراً في الحيز الأكاديمي:
 - 70% معنيون بوجود لافتات باللغة العربية في أرجاء الحرم الجامعي
 - 74% معنيون بوجود أحرف اللغة العربية على لوحات مفاتيح الحواسيب العامة في الجامعات
 - 80% معنيون بالإشارة للثقافة العربية وتضمينها في مختلف المناسبات الثقافية على مدار السنة
 - 66% معنيون بتواجد اللغة العربية على موقع الإنترنت الأكاديمي الرسمي
- 71% من الطلاب العربية أشاروا أن المؤسسة الأكاديمية التي يتعلمون فيها تقدم خدمات استشارة أكاديمية خاصة للمجتمع العربي. 61% أفادوا أن الخدمات المذكورة تقدم باللغة العربية أيضاً.

الجزء الثاني | جوانب اجتماعية اقتصادية:

"الطالب العربي المتوسط يأتي من خلفية أكثر فقرًا من اليهودي، يكسب أقل ويحصل على منح أقل"

فيما يلي المعطيات الرئيسية من استطلاع الطلاب العرب، مقارنة مع معطيات استطلاع موازٍ أجري في نفس السنة من قبل اتحاد الطلبة في إسرائيل بين اليهود².

- 40% من الطلاب العرب أفادوا أن متوسط الدخل الشهري الإجمالي للأهل منخفض جدا حتى منخفض (حتى 5,000 شاقلا)، مقابل 12% فقط من الطلاب اليهود.
- الراتب المتوسط للطلاب العربي خلال التعليم هو 2,445 شاقلا، بحيث 59% من مجمل الطلاب في هذه المجموعة يحصلون على راتب أقل وحتى 2000 شاقلا في الشهر. مقابل راتب متوسط بواقع 3,684 شاقلا شهريا للطلاب اليهود العاملين، و- 27% منهم يكسبون أقل من 2000 شاقلا في الشهر.
- 45% من الطلاب العرب حصلوا على منح/هبات خلال السنة الدراسية الحالية. متوسط حجم المنحة للطلاب العربي نحو 7,400 شاقلا، مقال 10,326 شاقلا، متوسط المنحة للطلاب اليهودي.
- الغالبية العظمى من الطلاب العرب (83%) يدرسون للقب الأول، ونحو 6% للقب الثاني، و- 2% للقب الثالث. 5% يدرسون للقب هندسي، 2% تحضيرية و- 1% فقط يدرسون لشهادة إنهاء تأهيلية..

2 أجري الاستطلاع عام من قبل معهد البحوث "ماغار هموحوت"، وشارك فيه أكثر من 11,000 طالبا، بواقع 95% من الوسط اليهودي. أجري الاستطلاع بطريقة استطلاع إلكتروني بواسطة استبيان خلال الفترة تموز - اب 2016. شملت عينة الاستطلاع 11,051 مشاركا يشكلون عينة للطلاب الذين يدرسون في مؤسسات التعليم العالي والأعضاء في اتحاد الطلبة في المؤسسة التي يتعلمون فيها، والذي هو عضو في الاتحاد العام للطلبة في إسرائيل. هامش الخطأ بالنسبة لمختلف المؤشرات 1.5% بمستوى ثقة 99%.

ملحقات وبيانات إضافية:

مقارنة معطيات استطلاع الطلبة العام مقابل استطلاع الطالب العربي:

دخل الأهل:

استطلاع الطالب العربي	استطلاع الطلبة العام	
44%	12%	الدخل المتوسط الإجمالي قليل جدا إلى قليل (حتى 5,000 شاقل)
37%	26%	دخل الأهل متوسط (5,001 - 10,000 شاقل)
16%	42%	دخل الأهل متوسط - مرتفع (10,001 - 20,000 شاقل)
3%	20%	دخل الأهل مرتفع جدا (20,001 - 40,000 شاقل)

الأجر المتوسط للطالب:

استطلاع الطالب العربي	استطلاع الطلبة العام	
شاقل 2,445	شاقل 3,864	الأجر المتوسط
59% من الطلاب العالميين	27% من الطلاب العالميين	أجر منخفض (حتى 2000 شاقل)

السكن:

استطلاع الطالب العربي	استطلاع الطلبة العام	
16%	47%	شقة مستأجرة
26%	7%	مسكن الطلبة
54%	39%	قريب عائلة / منزل الأهل
4%	8%	شقة بملكيتهم

منح:

استطلاع الطالب العربي	استطلاع الطلبة العام	
شاقل 7,400	شاقل 10,326	ارتفاع المنحة المتوسطة
45%	43%	نسبة الحاصلين على المنحة
49%	25%	منح على اساس الوضع الاجتماعي الاقتصادي
26%	27%	منح على أساس ساعات التطوع
6%	15%	منح تفوق

أسباب عدم تقديم طلب منحة: معوقات رئيسية: عدم وجود الوقت لساعات التطوع / النشاط المطلوبة في إطار المنحة (41%)، انعدام خلفية عسكرية (31%)، عدم توفر الشروط الاجتماعية الاقتصادية المطلوبة (29%).

استطلاع الطالب العربي – بيانات إضافية (جزئية فقط)³:

المجمل	لأي لقب تدرس/ تدرسين اليوم
2%	تحضيرية
1%	شهادة تأهيلية / تعليم استكمالي
83%	لقب أول
6%	لقب ثاني
2%	لقب ثالث
5%	هندسي
100%	المجمل
	1188

المجمل	الديانة
79%	مسلم
8%	مسيحي
8%	درزي
2%	آخر
4%	يرفض
100%	المجمل
1345	

في أية مؤسسة تدرس/تدرسين اليوم؟

المجمل	
13%	جامعة بن غوريون في النقب
9%	الكلية الأكاديمية الجليل الغربي
7%	جامعة حيفا
7%	التخنيون – المعهد التكنولوجي الإسرائيلي في حيفا
7%	الجامعة المفتوحة
6%	الجامعة العبرية في القدس
5%	جامعة تل أبيب
4%	جامعة بار إيلان
4%	الكلية الأكاديمية للهندسة أورط براودة
4%	كلية بيت بيرل
3%	الكلية الأكاديمية عيمق يزرا عيل
3%	مؤسسة تعليمية أخرى
2%	الكلية الأكاديمية تل حاي
2%	الكلية الأكاديمية كنيرت
2%	الكلية الأكاديمية للهندسة القدس

3 للاطلاع على الاستطلاع كاملاً، يمكن الاتصال مع "مبادرات صندوق إبراهيم" أو "اتحاد الطلاب والطالبات في إسرائيل".

2%	المركز الأكاديمي روبين
2%	كلية التربية على اسم دافيد يلين
1%	جامعة أرينيل
1%	المركز الأكاديمي للقانون والأعمال رمات غان
1%	كلية شعري مشباط في هود هشارون
1%	الكلية الأكاديمية في النقب على اسم بنحاس سبير
1%	الكلية الأكاديمية للهندسة سامي شمعون
1%	أفكا الكلية الأكاديمية للهندسة تل أبيب
1%	الكلية الأكاديمية هداسا في القدس
1%	أورنيم
1%	الكلية الأكاديمية قريات أونو
1%	الكلية الأكاديمية أحفا
1%	كلية التربية على اسم أ.د. غوردون
1%	مركز الدراسات الأكاديمية أور يهودا
1%	الكلية الأكاديمية صفد
1%	كلية أوهلو الكلية للتربية والسباحة والرياضة
1%	كلية رمات جان
1%	كلية سخنين
1%	الكلية الأكاديمية العربية للتربية في إسرائيل
0%	معهد فايتسمان للعلوم
0%	المركز المتعدد المجالات هرتسليا
0%	كلية الإدارة
0%	الكلية الأكاديمية نتانيا
0%	بتساليل
0%	الكلية للموسيقى والرقص على اسم روبين
0%	الكلية الأكاديمية للمعلمين والتكنولوجيا
0%	الكلية الأكاديمية تل أبيب يافا
0%	شنكار
0%	مركز بيرس الأكاديمي
0%	كلية التربية البدنية والرياضة على اسم زيغمان في معهد فينغيت
0%	كلية التربية على اسم كي
0%	الكلية الأكاديمية أشكلون
0%	كلية دينية للمعلمين على اسم رام ليفشيتس
0%	كلية ليفينسكي للتربية
0%	كلية سمينار هكيبوتسيم
0%	المركز الأكاديمي فيتسو حيفا
0%	الكلية التكنولوجية بنر السبع
0%	أورط رحوفوت

0%	كلية القاسمي
100%	المجمل
	1142

هل حصلت/حصلت على منحة و/أو هبة (بالشافل) خلال السنة الدراسية الحالية؟

المجمل	
45%	نعم حصلت على منح وهبات في السنة الدراسية الحالية
55%	لم أحصل أبداً على منح وهبات في السنة الدراسية الحالية
100%	المجمل
850	

ما هو المعيار الرئيسي الذي حصلت بناء عليه على المنحة؟ إذا حصلت على أكثر من منحة، اختار أحد المعايير الذي يميز أكبر منحة حصلت عليها. إذا حصلت على منحة بناء على عدة معايير، اختار المعيار صاحب الوزن الأكبر في الحصول على المنحة

المجمل	
49%	بناء على الوضع الاجتماعي الاقتصادي
26%	بناء على ساعات المشاركة الاجتماعية
6%	بناء على التفوق في الدراسة
4%	بناء على ساعات التعليم التي يجب أن أقوم بها
4%	بناء على مجموعة السكان التي انتمي إليها (مثلاً: طائفة، مكان عملي أو عمل فرد من العائلة، بلد مسقط الرأس)
3%	بناء على المشاركة في دورات واستكمالات، مطلوب مني المشاركة بها
3%	بناء على مساعدة التدريس المطلوبة مني
1%	أذكر اسم / نوع المنحة / وزارة التربية، الثقافة / صندوق غروس / منظمة المعلمين / منحة اللقب الثالث
1%	بناء على البحث الذي أجرته
1%	بناء على إعاقة أو عائق جسدي / نفسي
0%	منحة بناء على التسجيل - بدون تفاصيل
100%	المجمل
379	

في حالة وجود منح كنت ترغب بالتقدم إليها ولكنك لم تقم بذلك، ما هي أسباب ذلك:

المجمل	
41%	انعدام الوقت لساعات التطوع /النشاط المطلوبة في إطار المنحة
31%	انعدام خلفية الخدمة العسكرية
29%	انعدام الشروط الاجتماعية الاقتصادية المطلوبة

11%	انعدام القدرات الأكاديمية المطلوبة
0%	لم أعرف كيفية التسجيل للمنح / لم أعتز على الموقع الذي يستعرض المنح
0%	قدمت الاستمارات بوقت متأخر / لم تكن لدي الفرصة لتقديم الاستمارات
0%	لا توجد منح في هذه الكلية / لا يوفر المنح في هذه الكلية
0%	صعوبات تعبئة الاستمارات
0%	حصلت على منحة
0%	لا يوجد عندي إنترنت في البيت، لذلك توجد صعوبة في متابعة المنح المتوافرة
0%	عدم اهتمام
0%	هذه سنة إستكمالية
0%	لم أجد منحة تناسبني
0%	كسل
0%	لم أعلم بوجود هذه الامكانية
0%	حصلت على منحة تمنع التقدم لمنح أخرى
0%	العمر غير مناسب
22%	تسجلت لجميع المنح التي أردتها
138%	المجمل
846	

أين تسكن اليوم؟

المجمل	
54%	في بيت الأهل أو قريب عائلة آخر
25%	في مساكن الطلبة
16%	شقة مستأجرة
4%	شقة ملكيتي
2%	غير معني بالاجابة
100%	المجمل
845	

هل في إطار دراستك الأكاديمية هناك مراعاة من قبل المؤسسة لأيام الصيام أو الأعياد الخاصة بالمجتمع العربي؟ الرجاء أذكر أي من الإمكانيات التالية متوافرة لك. بالإمكان الإشارة إلى أكثر من إمكانية واحدة.

المجمل	
30%	لا توجد مراعاة من قبل المؤسسة الأكاديمية
38%	يوجد موعد خاص للامتحانات و/أو تسليم الوظيفة
27%	وقت إضافي في الامتحانات
21%	التغيب في هذه الأيام يعتبر مبررًا
6%	تمنح عطلة لجميع الطلاب في المؤسسة (اليهود والعرب)

1%	أنا طالب سنة أولى / حتى الآن لم أواجه مثل هذه الحالات
0%	رئيس اتحاد الطلبة قال أنه ستكون مراعاة / الموضوع قيد المعالجة
0%	غير ثابت / يتعلق بالمحاضر
0%	موعد خاص للامتحانات و/أو تسليم الوظيفة، شرط أن يكون الامتحان بعد الساعة ١٣:٣٠
0%	أتعلم في كلية عربية
0%	لا أصوم
0%	لا توجد إمكانية لتعيين امتحان في يوم عيد
126%	المجمل
1021	

إلى أي مدى تشعر بحاجة لتوافر الإمكانيات التالية:

المجمل		
11%	قليل	الحاجة لخدمات استشارة أكاديمية للعرب
10%	متوسط	
79%	كبير	
100%		
278	المجمل	
4.2	المعدل	
15%	قليل	الحاجة إلى جهة في اتحاد الطلبة العام مخصصة لمصلحة العرب
11%	متوسط	
75%	كبير	
100%		
371	المجمل	
4.1	المعدل	
17%	قليل	الحاجة إلى سلك إداري توجيهي للعرب
11%	متوسط	
72%	كبير	
100%		
400	المجمل	
4	المعدل	

20%	قليل	الحاجة إلى ملامح الثقافة العربية في الفعاليات الاجتماعية التي تقام في الحرم الجامعي، بما فيها يوم الطالب، والطقوس الاحتفالية
12%	متوسط	
68%	كبير	
100%		
580	المجمل	
3.9	المعدل	
27%	قليل	الحاجة إلى غرفة للصلاة
12%	متوسط	
61%	كبير	
100%		
397	المجمل	
3.6	المعدل	
26%	قليل	الحاجة إلى لوحة مفاتيح بالعربية في غرف الحواسيب المنتشرة في الحرم الجامعي
17%	متوسط	
57%	كبير	
100%		
647	المجمل	
3.6	المعدل	
30%	قليل*	الحاجة إلى لافتات بالعربية
18%	متوسط	
52%	كبير**	
100%		
582	المجمل	
3.4	المعدل	
34%	قليل	الحاجة إلى اللغة العربية على موقع الانترنت الرسمي للمؤسسة
17%	متوسط	
49%	كبير	
100%		
546	المجمل	
3.3	المعدل	

هل واجهت في إطار دراستك الأكاديمية تفوهات عنصرية، عدم تسامح
و/أو تمييز؟

المجمل	
--------	--

47%	نعم
53%	كلا
100%	
868	المجمل

من هي الجهة في المؤسسة التي تصرفت بهذا الشكل؟

المجمل	
84%	طلاب
39%	السلك الأكاديمي
31%	السلك الإداري
1%	آخر
156%	
407	المجمل

إلى أي مدى تشعر بالحاجة إلى توافر الإمكانيات التالية:

المجمل		
21%	قليل	جهة توجيهية للعرب
14%	متوسط	
65%	كبير	
100%		
168	المجمل	
3.7	المعدل	
20%	قليل*	نشاطات ثقافية أو اجتماعية تدمج التفاعل بين الطلاب اليهود والعرب
24%	متوسط	
56%	كبير**	
100%		
129	المجمل	
3.6	المعدل	
26%	قليل	لافتات بالعربية
21%	متوسط	
53%	كبير	
100%		
182	المجمل	
3.4	المعدل	